

Sygn. akt I C 66/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 maja 2013 r.

Sąd Rejonowy w Zgorzelcu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Justyna Szczyrba

Protokolant: Agnieszka Zabagło

na rozprawie po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2013r. w Zgorzelcu sprawy

z powództwa: **G. J.**

przeciwko: **(...) Spółce Akcyjnej V. (...) w W.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej V. (...) w W. na rzecz powódki G. J. kwotę 16.139,80 zł (szesnaście tysięcy sto trzydzieści dziewięć 80/100 złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 23 sierpnia 2012 r. do dnia zapłaty,

II. oddała powództwo w pozostałym zakresie,

III. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2.356,22 zł (dwa tysiące trzysta pięćdziesiąt sześć 22/100 złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 66/13

UZASADNIENIE

Powódka G. J. wniosła pozew przeciwko (...) S.A. V. (...) w W. o zapłatę kwoty 19.740 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 23.08.2012 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu podała, że w dniu 22.12.2011 r. doszło do wypadku drogowego, w wyniku którego został uszkodzony samochód marki M. nr rej. (...), który użytkowała na podstawie umowy leasingu zawartej z (...) S.A. Oddział w B.. Sprawca pojazdu był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w pozwanym zakładzie ubezpieczeń. Powódka wykorzystywała uszkodzony pojazd do prowadzenia działalności gospodarczej w postaci usług transportu ciężarowego. W okresie bezpośrednio poprzedzającym wypadek drogowy, pojazd wykonywał dwa kursy na rzecz (...) sp. z o. o. i z tego tytułu powódka osiągała dochód netto w kwocie 940 zł tj. po 470 zł za każdy kurs. W okresie od 22.12. (...) do dnia 18.02.2012 r. (dzień wypłaty odszkodowania z polisy AC), czyli przez 42 dni robocze poniosła szkodę z uwagi na przestój pojazdu, gdyż nie mogła osiągnąć dochodu z tytułu usług transportowych. Powódka wysokość utraconego zysku obliczyła na kwotę 39.480 zł (42 dni robocze x 2 kursy dzienne x 470 zł przychodu netto za każdy kurs). Pismem z dnia 21.08.2012 r. pozwany przyznał jej z tego tytułu odszkodowanie w wysokości 19.740 zł, a zatem powództwo stało się zasadne.

Pozwany w odpowiedzi na pozew (k.73 - 74) wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. Przyznał, że zawarł umowę obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pojazdu marki R. (...) nr rej. (...) i po zgłoszeniu przez powódkę roszczenia wypłacił jej kwotę 19.740 zł, ale zarzucił iż przedłożona w toku postępowania

likwidacyjnego dokumentacja nie pozwoliła na wypłatę dalszego odszkodowania. Podniósł, że powódka nie wykazała za pomocą miarodajnych dowodów np. dokumentacji księgowej (książki przychodów i rozchodów, ewidencji sprzedaży i zakupów VAT), iż utracony przychód netto w okresie od 22.12.2011 r. do 18.02.2012 r. wynosił 940 zł dziennie. Zarzuciła, że powódka nie przedłożyła umowy z firmą (...) sp. z o. o., ani nie złożyła faktur wystawionych w wyniku realizacji usług transportowych, a ponadto zarzuciła że powódka mogła realizować zlecenia transportowe przy wykorzystaniu innych pojazdów będących w jej użytkowaniu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka G. J. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą (...). W dniu 02.03.2011 r. zawarła umowę leasingu operacyjnego nr (...)/OPER/(...) z (...) S.A. we W., na podstawie której użytkowała ciągnik M. (...)463 (...) nr rej. (...) U, nabyty przez leasingodawcę za kwotę 50.000 zł. Miesięczna rata leasingowa wynosiła 1.292,77 zł netto. Powódka nie wyraziła zgody na zawarcie umowy ubezpieczenia pojazdu w ramach (...) (umowa leasingu operacyjnego wraz ogólnymi warunkami umowy k. 176 - 179, pismo (...) z dnia 9.05.2013 r. k. 216, 217, faktury VAT k. 21, 33, 44).

Powódka od 8 lat była związana z firmą (...) sp. z o. o. w C. i na jej zlecenie wykonywała stałą usługę transportową, dotyczącą przewozu bazaltu na trasie S. - C. (150 km). Umowa o świadczenie usług przewozowych odbywała się na podstawie ustnych ustaleń, a od 2011 r. zleceniodawca wystawiał pisemne zlecenia transportowe, natomiast 1.03.2012 r. kontakty usługowe zostały sformalizowane i zawarto pisemną umowę. W dniu 30.06.2011 r. firma (...) sp. z o. o. zleciła powódce usługę w ilości po 650 ton tygodniowo na okres od 01.07.2011 do 31.12.2011 r., a następnie w takiej samej ilości w dniu 30.11.2011 r. na okres od 01.01.2012 do 31.03.2012 r. oraz na okres od 1.12.2011 do 31.12.2011 r. Ponadto w styczniu 2012 r. powódka otrzymała dodatkowe ustne zlecenie dotyczące usługi transportowej na okres od stycznia do lutego 2012 r. w wysokości 500 ton dziennie. Wysokość wynagrodzenia została ustalona na 32,30 zł za tonę. Usługa była wykonywana dwoma pojazdami tj. ciągnikiem M. (...)463 (...) nr rej. (...) U, którym jeździł pracownik powódki J. P. oraz ciągnikiem M. (...)414 (...) /N nr rej. (...), kierowanym przez K. J.. Spalanie w samochodzie nr rej. (...) U wynosiło 78 litrów na jednym kursie, czyli na trasie 300 km tj. 26 l /100 km. Minimalna cena oleju napędowego za 1 litr wynosiła w tym okresie około 4,08 zł netto. Pracownik powódki J. P. otrzymywał wynagrodzenie w wysokości 1.037,34 zł netto. W okresie trzech miesięcy poprzedzających wypadek, czyli od września do listopada 2011 r. przedmiotowy samochód w ciągu 62 dni roboczych wykonał 124 kursy (37 200 km) przewożąc łącznie 3.224,97 tony bazaltu, czyli średnio jeden kurs 26 tony. Za transport takiej ilości kruszywa powódka otrzymała od (...) sp. z o. o. wynagrodzenie w wysokości 104.166,53 zł. Łączne zużycie paliwa na wykonanie tych kursów wyniosło 967.200 l x 4,08 zł, co kosztowało w sumie 39.461,76 zł. Miesięczne koszty związane z utrzymaniem pojazdu nr rej. (...) U wyniosły więc 3.913,11 zł tj. 1.037,34 zł (wynagrodzenie pracownika J. P.) + wydatki związane z uiszczeniem składek ubezpieczenia ZUS i podatku 600 zł + koszty ubezpieczenia auta AC i OC - 833 zł + podatek drogowy 150 zł + rata leasingowa 1.292,77 zł. Dochód netto dla powódki za jeden kurs usługi transportowej wykonywanej przez ten pojazd na rzecz R. Polska wynosił więc około 427,14 zł. Dochód ten należało obliczyć w ten sposób, że od w/w przychodu w wysokości 104.166,53 zł należało odjąć koszty zakupu paliwa, czyli 39.461,76 zł oraz pozostałe koszty w wysokości 11.739,33 zł (3.913,11 zł x 3 miesiące poprzedzające wypadek) uzyskując przychód za okres trzech miesięcy w kwocie 52.965,44 zł. Następnie należało podzielić tą kwotę na ilość kursów w tym czasie, czyli 124, co dało wartość 427,14 zł za jeden kurs. (zeznania świadków J. P. k. 187, K. J. k. 187, 188, 190, M. M. (1) k. 188, 189, przesłuchanie powódki k. 189, umowa o usługi przewozowe nr (...) k. 164 - 174, zlecenia transportowe (...) k. 16 - 18, lista płać za miesiąc wrzesień - listopada 2011 k.19, 31, 42, faktury VAT k.22 -30, 34 - 41, 45 - 52, wykaz pojazdów k. 175).

W dniu 22.12.2011 r. w miejscowości N. doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego uszkodzeniu uległ pojazd ciężarowy marki M. nr rej. (...) U. Samochód sprawcy wypadku marki R. (...) nr rej. (...) był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w pozwanym zakładzie ubezpieczeń. Natomiast samochód marki M. nr rej. (...) U miał ubezpieczenie (...) Casco i z tego tytułu w dniu 18.02.2012 r. (...) S.A. wypłacił powódce odszkodowanie umożliwiające jej nabycie nowego samochodu. Pojazd marki M. nr rej. (...) U po wypadku nie nadawał się do dalszej eksploatacji, gdyż zakres uszkodzeń wynosił około 70 %. (okoliczność bezsporna, zeznania świadka J. P. k.187, K. J. k. 187, 188, 190).

Powódka aby uniknąć odpowiedzialności z tytułu niewywiązania się z kontraktu z firmą (...) zawarła umowę podwykonawczą z przedsiębiorstwem prowadzonym pod nawą Usługi (...) w S., która to firma w okresie od 22.12.2011 r. do 18.02.2012 r. w całości przejęła realizację umowy w zakresie wykonywanym uprzednio przez pojazd uszkodzony w wyniku wypadku. Z tytułu zakupu tych usług powódka poniosła wydatki w wysokości 92.252,22 zł za transport 2.500,06 ton, co na jeden kurs jednego samochodu z tejże firmy dziennie dało 29,76 ton. Na skutek uszkodzenia pojazdu w wypadku powódka poniosła straty w postaci utraconych korzyści w wysokości co najmniej 35.879,80 zł. (42 dni robocze x 2 kursy dziennie x 427,14 zł). (faktury VAT k. 109 - 117, zeznania świadka J. P. k.187, K. J. k. 187, 188, 190, przesłuchanie powódki k. 189).

W dniu 10.04.2012 r. pozwany zarejestrował zgłoszenie roszczenia powódki o zwrot utraconych zysków. Pismem z dnia 27.07.2012 r. doręczonym pozwanemu 8.08.2012 r. wezwano go do zapłaty kwoty 39.840 zł tytułem utraconych korzyści wynikających z niezrealizowanych usług transportowych pomniejszonych o koszty związane z ich uzyskaniem. Powódka należność wyliczyła za okres 42 dni roboczych od 22.12.2011 r. do 18.02.2012 r. biorąc pod uwagę, że uszkodzony pojazd wykonywał w okresie poprzedzającym wypadek wrzesień - listopada 2011 r. po dwa kursy dziennie, przy przychodzie 470 zł netto za kurs. Powódka uwzględniła koszty związane z wynagrodzeniem pracownika, zakupem paliwa, koszty leasingu, zaliczki na podatek dochodowy. Pozwany przyznał jej odszkodowanie w wysokości 19.740 zł, uwzględniając przychód dzienny w wysokości 470 zł netto. (pismo pozwanego z dnia 10.04.2012 r. k. 12, wezwanie do zapłaty z dnia 27.07.2012 r. wraz z dowodem doręczenia wezwania k. 67- 69)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: dokumentów, zeznań świadków: J. P. i K. J. i przesłuchania powódki. Sąd uznał zeznania świadków i powódki za rzeczowe, wiarygodne i korespondujące z przedłożoną dokumentacją. Pozwana zarzucała, że powódka nie przedstawiła dokumentu umowy zawartej z (...) sp. z o. o. w C. za okres poprzedzający wypadek. Nie mniej jednak w okolicznościach sprawy niewątpliwie zostało wykazane, że powódka była związana z tym kontrahentem stałą umową. Potwierdziły to nie tylko zeznania świadka K. J. i J. P., ale również załączone zlecenia transportowe za okres od czerwca 2011 r., faktury VAT wystawione przez powódkę na rzecz zamawiającego i przez firmy podwykonawcze na rzecz powódki, jeszcze za okres poprzedzający podpisanie przez powódkę i (...) sp. z o. o. umowy o usługi przewozowe w dniu 1.03.2012 r. Powódka udowodniła, że do chwili wypadku wykonywała usługę samodzielnie, przy użyciu dwóch samochodów tj. uszkodzonego pojazdu i M. nr rej. (...), przy czym jak zeznał świadek M. M. (2) od początku 2012 r. zwiększył się zakres usług na rzecz przedsiębiorstwa z C., a zatem z pewnością, gdyby nie doszło do wypadku, to samochód

M. nr rej. (...) U nadal realizowałby dwa kursy dziennie na trasie S. - C. - S., a powódka nie musiałaby korzystać z takiej ilości podwykonawców, żeby wywiązać się z umowy. Jak zeznali świadkowie K. J., J. P. oraz powódka - zakres usługi wykonywanej przed wypadkiem przez uszkodzony samochód został przejęty przez przedsiębiorstwo (...), a porównanie wartości usługi wykonywanej na rzecz powódki przez w/w, jak również ilość przetransportowanego przez nią bazaltu tj. 2.500,06 ton w okresie 42 dni roboczych uprawdopodobnia i uwiarygodnia ilość, jaką przewoził uszkodzony pojazd. Na marginesie należy zauważyć, iż powódka swoje wyliczenia nie oparła na zestawieniu ilości przewiezonego kruszywa przez firmę (...), co zdaniem Sądu było słuszne, gdyż średnia ilość materiału jakie przewoził na jednym kursie pojazd o nr rej. (...) U wynosiła 26 ton, natomiast pojazd podnajętej firmy - 29,76 ton. W powyższym świetle Sąd uznał za wiarygodne zestawienie (k.61 - 65), co do ilości kursów wykonanych przez pracownika J. P. w okresie trzech miesięcy przed wypadkiem, albowiem zostało ono opracowane na podstawie kwitów wagowych i potwierdzone przez kierowcę.

Sąd, zważył, co następuje:

Powództwo jako uzasadnione, co do zasady należało uwzględnić, oddalając w zakresie nieudowodnionego roszczenia.

Na podstawie art. 34 ust. 1 i 36 ust. 1 ustawy z dnia 22.05.2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003r. Nr 124 poz.1152 ze zmianami) z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną szkodę, której następstwem jest

między innymi uszkodzenie mienia, zaś odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym. Odpowiedzialność pozwanego wynika też z art. 822 § 4 k.c. zgodnie z którym uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń.

Zgodnie z art. 361 § 2 kc naprawienie szkody obejmuje również korzyści, które poszkodowany mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono (*lucrum cessans*). W orzecznictwie przyjęto, iż szkodą w przypadku utraconych korzyści jest to, co weszłoby do majątku poszkodowanego, gdyby zdarzenie wyrządzające szkodę nie nastąpiło. (wyrok SN z 18.01.2002r. I CKN 132/01) Szkada związana z utraconymi korzyściami ma zawsze charakter hipotetyczny, nie mniej jednak musi być przez poszkodowanego wykazana z tak dużym prawdopodobieństwem, aby uzasadniała w świetle doświadczenia życiowego przyjęcie, że utrata korzyści rzeczywiście nastąpiła. (por. wyrok SN z 3.10.1979r. II CR 304/79) Na podstawie art. 322 kpc w sprawie o naprawienie szkody, jeżeli Sąd uzna, że ściśle udowodnienie wysokości żądania jest niemożliwe lub nader utrudnione, może w wyroku zasądzić odpowiednią sumę według swojej oceny, opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 21.11.2008r. VCSK 207/08 podkreślił wręcz, iż powód, który nie przeprowadził dowodu, z którego nie wynika precyzyjnie, jaką szkodę poniósł, lecz z okoliczności sprawy, wynika niezbicie, iż należy mu się odszkodowanie, naraża się na to, że Sąd wyrokując, na podstawie w/w przepisu ustali jego odszkodowanie w mniejszej kwocie, niż mu się rzeczywiście należy, ale taka sytuacja nie upoważnia Sądu do oddalenia powództwa.

Pozwany nie negował podstaw swojej odpowiedzialności, przedmiotem sporu była natomiast wysokość odszkodowania, a w szczególności wysokość dziennego przychodu jaki zapewniał uszkodzony w wyniku wypadku pojazd. Za przyznaną okoliczność Sąd uznał fakt, iż okres za jaki powinno być naliczane odszkodowanie obejmował czas od daty wypadku tj. od 22.12.2011 r. do dnia 18.02.2012 r., gdyż pozwany w toku procesu nie wypowiedział się, co do tej okoliczności (art. 230 kpc), a w toku postępowania likwidacyjnego właśnie za ten okres przyznał odszkodowanie. Należy podkreślić, również, iż pozwany na etapie przedsądowym nie negował sposobu wyliczenia szkody przez powódkę, choć błędnie przyjął do rozliczenia jedynie jeden kurs dziennie pojazdu marki M. (...) powołując się na pismo pełnomocnika powódki z dnia 27.07.2012 r. W piśmie tym rzeczywiście nieprecyzyjnie wskazano, że "G. J. w okresie bezpośrednio poprzedzającym zdarzenie drogowe wykonywała pojazdem 2 kursy dziennie każdego dnia roboczego na rzecz (...) sp. z o. o. i z tego tytułu uzyskiwała dziennie przychód netto w kwocie 470 zł." Nie mniej jednak z całego kontekstu pisma wynikało, że kwota 470 zł dotyczyła tylko jednego kursu dziennie, natomiast utracone korzyści należało wyliczyć przy przyjęciu dwóch kursów dziennie. Takie stanowisko powódki w zakresie zasadności przyjęcia do obliczeń utraconego przychodu za dwa kursy dziennie znajduje swoje podstawy w zeznaniach świadka J. P., który zeznał, że jako kierowca w takim wymiarze świadczył pracę.

Sąd, co do metodologii obliczenia wysokości utraconych korzyści podzielił stanowisko powódki (k. 66), albowiem skoro hipotetycznie uszkodzony pojazd wykonywałby w dalszym ciągu kursy w dotychczasowym zakresie (czyli dwa dniennie przez 42 dni) to najbardziej miarodajne do ustalenia wysokości utraconych korzyści było przyjęcie wartości zysku za jeden kurs. Stanowisko powódki należało jednak skorygować. Mianowicie odnośnie kosztów zakupu paliwa Sąd przyjął, zgodnie z zeznaniami świadka K. J., że zużycie paliwa w pojeździe M. (...) wynosiło 78 l/300 km, czyli 26 l/100 km, a nie jak przyjęto w rozliczeniu zużycie 25 litrów/100 km. Oprócz tego koszty uzyskania przychodu należało pomniejszyć o wysokość wynagrodzenia kierowcy w wysokości 1.037,34 zł, a nie 1.036 zł. Powódka błędnie wyliczyła także wysokość przychodu za jeden kurs na kwotę 470 zł, gdyż suma przychodu za miesiące od września do listopada 2011 r. według jej zestawienia to 54.487,20 zł, co podzielone przez ilość kursów w tym czasie, czyli 124 dałoby kwotę 439,41 zł. Prawidłowość i sposób dokonanych obliczeń jakie należało uwzględnić w niniejszej sprawie została szczegółowo przedstawiona w części dotyczącej opisanego stanu faktycznego. Podsumowując - w ocenie Sądu należało ustalić wysokość utraconych korzyści w oparciu o koszt przychodu za jeden kurs 427,14 zł, ilość 42 dni roboczych x 2 kursy dziennie, czyli łącznie na kwotę 35.879,76 zł. Biorąc pod uwagę, iż w toku postępowania likwidacyjnego pozwany wypłacił powódce odszkodowanie w wysokości 19.740 zł, do zasądzenia pozostała kwota 16.139,76 zł. Natomiast w pozostałym zakresie powództwo jako nieuzasadnione i nieudowodnione, należało oddalić.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 k. c. w zw. z art. 455 kc.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 kpc. Na koszty procesu złożyła się opłata od pozwu 987 zł, koszty zastępstwa procesowego powódki i pozwanego po 2.400 zł, opłaty skarbowej od pełnomocnictwa po 17 zł, czyli łącznie 5.821 zł. Powódka ostąpi się przy swoim żądaniu w 82 %, a biorąc pod uwagę, iż pozwany poniósł koszty zastępstwa procesowego w wysokości 2.400 zł i opłaty skarbowej 17 zł czyli łącznie 2417 zł, a powinien ponieść koszty w wysokości 4.773,22 zł (82 % z 5.821 zł), to powinien zwrócić powódce kwotę 2.356,22 zł.

Mając powyższe na uwadze, należało orzec, jak w sentencji wyroku.